

Revidering av felles sikkerhetsmetoder – bransjemøte 1. september 2025

Innhold

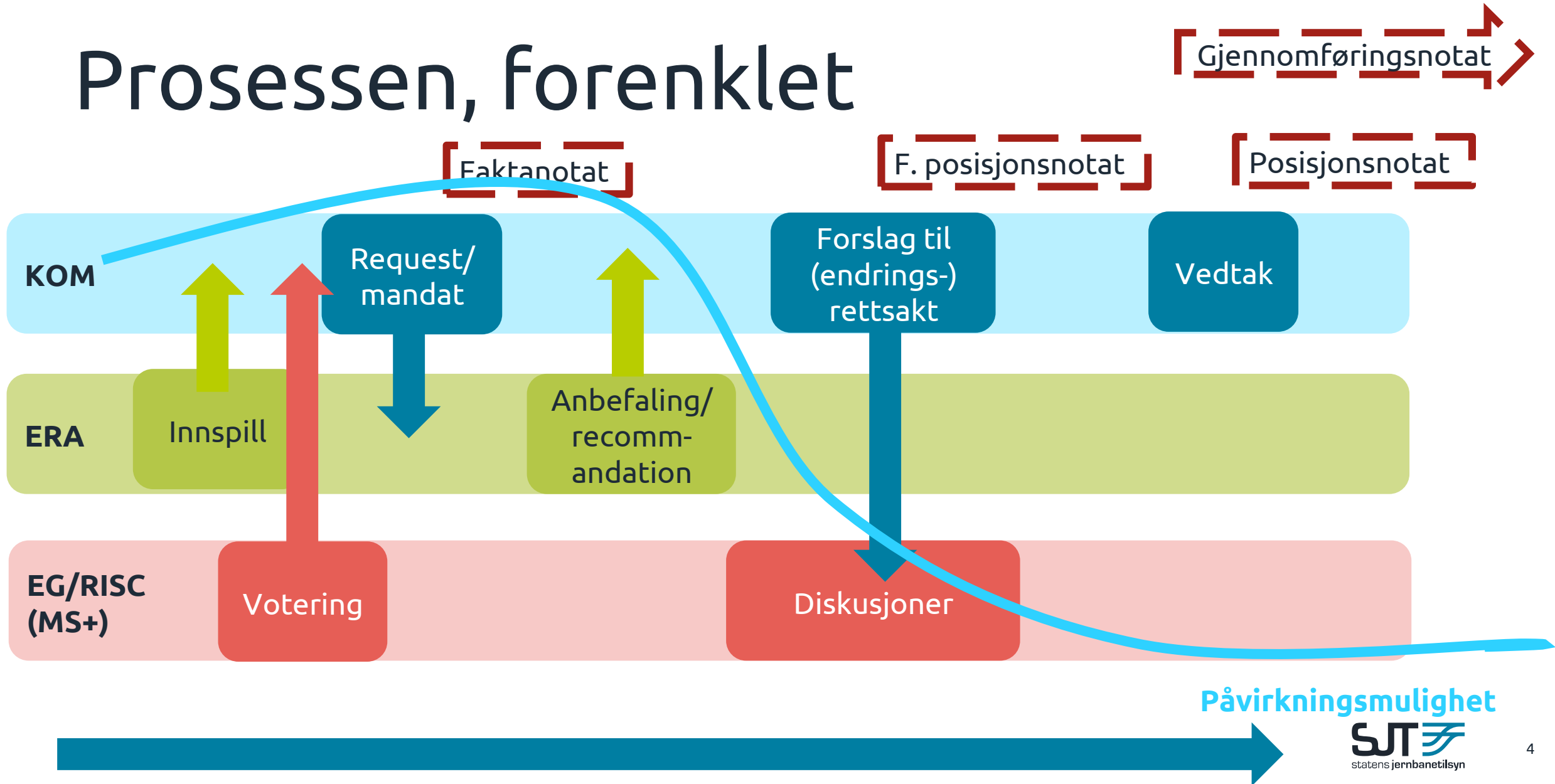
- EU/EØS-regelverksprosess
- Oppbygging av regelverket innen sikkerhetsstyring
 - Sikkerhetsdirektivet
 - Felles sikkerhetsmetoder
- ERAs initiativ til revidering av de felles sikkerhetsmetodene
 - Vision Document
- Gjennomgang av ERAs vurderinger
 - Våre vurderinger
 - Norsk posisjon
- Foreløpige synspunkter og tanker
- Prosess og framdrift

EU/EØS – regelverksprosess

- Direktiv
- Forordninger
 - Vedtas av EU-kommisjonen
 - EØS-forsinkelse
 - Forordninger implementeres «ordrett»
 - Felles sikkerhetsmetode (CSM) – forordning
- Påvirkning

Prosessten, forenklet

Regelverksstruktur EU–Norge

EU-regelverk

Sikkerhetsdirektivet

CSM SMS

CSM REA

CSM Monitoring

CSM Supervision

CSM CST

(CSM ASLP)

Norske forskrifter

Sikkerhetsforskriften

CSM SMS-forskriften

CSM RA-forskriften

CSM overvåkning-forskriften

CSM tilsyn-forskriften

CSM sikkerhetsmål-forskriften

Hva er en CSM?

- Felles sikkerhetsmetode (Common Safety Method)
 - Tematiske beskrivelse av framgangsmåter innen sikkerhetsstyring for utvalgte områder
 - Sikkerhetsforskriften § 3-2 (sikkerhetsdirektivet artikkel 6 (krav til revisjon, pkt 5) og 7 (CST))
 - Forordninger – ikke standarder
 - Forordninger gjennomført i Norge som forskrifter

Hvilke CSM-er har vi?

- CSM SMS 2018/762 (safety management systems)
 - CSM SMS-forskriften
- CSM REA 402/2013 og (risk evaluation and assessment)
 - CSM RA-forskriften
- CSM Monitoring 1078/2012
 - CSM overvåkning-forskriften
- CSM Supervision 2018/761
 - CSM tilsyn-forskriften
- CSM CST (common safety targets)
 - Forskrift om sikkerhetsmål for jernbanen
- (CSM ASLP (assessment of safety level and safety performance))

ERAs «Vision Document»

- Prinsipper for kommende revidering av CSM-ene
 - Videre tydeliggjøre krav om et velfungerende sikkerhetsstyringssystem
 - Ingen endring i etablerte prinsipper
 - Harmonisering med kommende CSM ASLP
 - Forenkling basert på erfaringer
 - Bygge videre på prinsippet for risikobasert tilnærming

CSM SMS-forskriften

- Krav til sikkerhetsstyringssystem
- Ledelsessystem
 - ISO HLS
- To vedlegg
 - Infrastrukturforvalter og jernbaneforetak
- ERAs vurderinger
 - Større oppdatering
 - Tydeliggjøre krav og forbedre krav til menneskelige og organisatoriske faktorer
 - Tydeliggjøre hvordan
 - CSM-ene virker i et godt sikkerhetsstyringssystem
 - CSM-RAE skal anvendes på operativ drift

Vision Document om CSM SMS

- En CSM SMS med omfattende beskrivelser av krav til et sikkerhetsstyringssystem, eller flere tematiske CSM-er?
- Hvordan skal man best beskrive risiko, risikobasert styring, risikovurderinger og overvåking?
- Utdyping av de «nye» temaene sikkerhetskultur og menneskelige og organisatoriske faktorer?

CSM SMS-forskriften – SJTs tanker

- Krav til risikovurderinger
 - tydeliggjøres
- Kan noen av CSM-ene slås sammen?
 - Hva blir handlingsrommet?
- Inkludere enkeltfeilprinsippet og barrierer

CSM RA-forskriften

- Krav til risikoanalyser og -vurderinger
- Risikohåndteringsprosess for å se på hvordan endringer påvirker sikkerhetsnivå og overholdelse av sikkerhetskrav
- Vesentlige endringer skal gjennom en risikohåndteringsprosess (vedlegg I)
- Seks kriterier for vurdering av endringens betydning
- ASBO ved vesentlige endringer
- Krav til ASBO
- ERAs vurderinger
 - Forbedre anvendelse av risikovurdering, ikke bare ved endringer
 - Styrke ASBOs rolle og etterlevelse av krav
 - Kriterier for å avgjøre signifikans og sikkerhetsrelevans

Vision document om CSM REA

- Mangelfull forståelse av kravene til risikovurderinger
- Å vise at en endring ikke er signifikant må baseres på en eksiterende risikovurdering
- Annex I CSM REA burde kanskje integreres i CSM SMS?
- Se på ASBO-regimet

CSM REA – SJTs tanker

- Oppfattes som en «standard» for risikovurderinger på generelt nivå
- Veldig få endringer vurderes som så vesentlige at det må gjøres risikovurderinger
- Generelle krav til risikovurderinger står i CSM SMS, inkludert en overordnet beskrivelse og henvisning til kravene i CSM RA
- Burde CSM RA rendyrkes som en forordning for vesentlige endringer?

CSM overvåkning-forskriften

- Kontrollere at prosesser og prosedyrer i styringssystemet anvendes riktig og er effektivt
- Krav til en overvåkingsprosess
 - Inkluderer leverandører
 - Vedlegg
- ERAs vurderinger
 - Tydeliggjøre krav til overvåking av risikobasert sikkerhetsstyring
 - Forbedre grensesnitt mellom CSM-er for å styrke implementeringen
 - Styrke overvåking av leverandører

Vision document om CSM Monitoring

- Manglende etterlevelse gjenspeiler bransjens forståelse av risikobasert tilnærming til sikkerhetsstyring
- Bransjen har en tilbøyelighet til å være regelbasert
- Ønsker tydeligere kobling mellom identifisert risiko og elementer i sikkerhetsstyringssystemet

CSM overvåkning-forskriften

– SJTs tanker

- Var veldig overlappende med krav i den opphevede sikkerhetsstyringsforskriften, og dermed i mindre grad direkte fulgt opp
- Mest overordnede krav til overvåkning av sikkerhetsstyrings-systemet med tanke på eventuelle forbedringer er i CSM SMS
- Mange virksomheter synes forskriften er vanskelig å anvende
- Er den for detaljert?

CSM tilsyn-forskriften

- Krav til tilsynsprosess (vedlegg I)
- Egnede metoder
- Kobling tilsyn og sertifikatprosessen
- Kompetanse hos personalet
- Beslutningskriterier
- Samordning mellom nasjonale sikkerhetsmyndigheter og andre myndigheter
- ERAs vurderinger
 - Tydeliggjøre krav til risikobasert tilsyn
 - Forbedre tilsynsprosessene
 - Harmonisering med annet regelverk

Kompetansestyring

- Ønske om en mulig CSM for kompetansestyring
- Oppgaver og aktiviteter av betydning for sikkerheten
- Ønske om en mer systematisk tilnærming til opplæring
 - oppgaveanalyse
- Vi er enige i mange av prinsippene
- Ny CSM eller forbedret CSM SMS

Proessen framover

- Hvordan vil dere involveres?
 - Form/forum
 - Møter
 - Ressursgruppe
 - Nettsted?

Veien videre

- Vi forbereder norsk posisjon
 - Mandat til uttalelse i RISC
- Bransjens kanaler
- Ressursgrupper
- Arbeidsgrupper fra februar 2026?

